

§ 50 Svar på remiss om utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Diarienummer KS2021/56

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Anta omsorgsnämndens yttrande avseende promemoria "Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd" som sitt eget.
2. Paragrafen direktjusteras.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen ser positivt på promemorians förslag då förändringarna möjliggör en mera rättssäker och skapar en tryggare kontext för den som har behov av insatsen personlig assistans enligt 51 kap SFB/ 9 § 2 LSS.

Omsorgsnämnden har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på remiss från Socialdepartementet S2020/09872 *Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd*.

Utredningens förslag innebär att Regeringen föreslår att Försäkringskassan och kommunerna blir skyldiga att informera Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) när en enskild kan antas bedriva assistansverksamhet utan tillstånd. IVO föreslås bli skyldigt att informera berörda kommuner när de återkallat ett tillstånd samt få större möjligheter att begära information i tillsynsärenden.

Socialstyrelsen ska utreda säkra assistansavtal varför Socialstyrelsen föreslås få ett uppdrag, att i samråd med Försäkringskassan, analysera viktiga frågor för anordnare och assistansberättigade att reglera i ett avtal vid köp av personlig assistans, och hur avtalsvillkoren kan dokumenteras skriftligt.

Det viktigaste förslaget i promemorians förslag innebär att assistansersättning respektive ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans inte ska betalas ut om den enskilde har anlitat en anordnare som saknar tillstånd. Nuvarande bestämmelse om utbetalning när en kommun eller region inte anmält verksamheten till IVO föreslås lämnas oförändrad.

En av de stora styrkorna i promemorian är att detta avser både kommunalt ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans och vid statlig

assistansersättning, det vill säga att dessa skall hanteras likriktat. Detta skapar samverkansvinster mellan den kommunala och statliga och att det skapar en mera rättsäkerhantering över hela landet, det vill säga att det inte blir lokala tillämpningar utifrån tolkningar av lagen.

Utifrån förslaget om särskilda skäl för att fortsätta betala ut ersättning för assistans i fall där verksamheten saknar tillstånd, i de fall när det krävs för att tillgodose den assistansberättigades behov och att detta inte torde uppgå till några få veckor, kan skapa vissa komplikationer för kommunerna utifrån deras basansvar för personlig assistans. Detta utifrån att kommunerna kommer få ett merarbete för att skapa administrativa rutiner kring den assistansberättigade men även att anställa personliga assistenter för att klara uppdraget. Detta kan således skapa komplikationer för den kommunala verksamheten då det idag inte alltid finns personal att tillgå för att anställa som personliga assistenter. Därför finns en oro att det i vissa ärenden kan behövas längre perioder än några få veckor för att säkerställa goda levnadsvillkor i samband med övertagande av ett ärenden där en utförare mist tillståndet för att bedriva denna form av verksamhet.

Avslutningsvis anser omsorgsnämnden det mycket positivt att det tydliggörs att det krävs tillstånd för att Försäkringskassan respektive kommunen ska kunna betala ut ersättning till den enskilde. Detta säkerställer både att oseriösa aktörer och felaktigheter inom de aktuella lagrummen minimeras. Dessutom kan detta bli en garant att skapa en bättre och mer seriös syn på verksamheten som helhet och därmed att statusen och det värdefulla arbetet som utförs av personliga assistenter i landet höjs. Detta då det genom tillståndskraven också skapar förutsättningar för mera likriktade krav gentemot de som erhåller tillstånd för att bedriva personlig assistans.

Beslutsunderlag

Promemoria från Socialdepartementet, ”Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd”, 2020-12-23
Protokollsutdrag omsorgsnämnden 2021-02-24 § 11

Protokollsutdrag skickas till

Omsorgsnämndens diarium
Socialdepartementet